

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-12-17
Besvaras senast
2021-01-04

Till statsrådet Anders Ygeman (S)

2020/21:1063 Vattenfalls satsning på havsbaserad vindkraft i Sverige

För att den kommande elektrifieringen av både industrin och transportsektorn ska ge största möjliga klimatnytta måste vi utöka vår elproduktion. Vindkraft är den elproduktion som växer i särklass snabbast i Sverige. Fram till 2023 planeras för stora mängder ny landbaserad vindkraft. Redan under andra halvan av 2020-talet kan den havsbaserade vindkraften ge ett omfattande bidrag till vår elförsörjning.

Både EU-kommissionen och rådet har slagit fast vikten av havsbaserad vindkraft för att EU ska nå målet om nollutsläpp till 2050. Regeringen har ett stort ansvar för att ta sin del av ansvaret och skapa förutsättningar för havsbaserad vindkraft också i Sverige.

För fem år sedan slog regeringen fast följande: ”Regeringen kommer att styra Vattenfall i en riktning mot att bli ledande i omställningen av energisystemet mot en högre andel förnybar energi.”

Sedan dess har statliga Vattenfall genomfört en rad satsningar på landbaserad vindkraft. Men hur kommer Vattenfall att ställa sig till ytterligare investeringar nu när det också är dags för en storskalig utbyggnad av havsbaserad vindkraft? En förutsättning för denna utbyggnad är att regeringen gör verklighet av energiöverenskommelsen och slopar anslutningskostnaderna för havsbaserad vindkraft.

Men samtidigt finns det aktörer som aktivt motsätter sig att slopa anslutningskostnaderna, exempelvis Svenskt Näringsliv och branschorganisationen Energiföretagen. Den egentliga orsaken är sannolikt att ytterligare elproduktion pressar elpriset, vilket är bra för elkonsumenterna men minskar lönsamheten för den befintliga kärnkraften och vattenkraften.

För två år sedan skrev Vattenfall i ett remissvar: ”Slopandet av anslutningsavgifterna för havsbaserad vind är en del av helheten i energiöverenskommelsen och bör genomföras med elsystemets bästa i åtanke.” Men nu är Vattenfall medlem i en branschorganisation som opinionsbildar mot att slopa anslutningskostnaderna. Det förefaller osannolikt att Energiföretagen skulle kommit fram till denna ståndpunkt utan att Vattenfall, deras tyngsta medlemsorganisation, skulle ha gett sitt klartecken.

Som Vänsterpartiet ser det är det orimligt att Vattenfall – via sin branschorganisation – är med och opinionsbildar för att sätta käppar i hjulet för en tidig utbyggnad av havsbaserad vindkraft, något som förutsätter slopade anslutningskostnader.

Det är också orimligt att Vattenfall hittills har begränsat sina investeringar i havsbaserad vindkraft till stora projekt i Nederländerna och Danmark. Vattenfall bör också, så snart man fått tillstånd, genomföra omfattande investeringar i havsbaserad vindkraft i Sverige. Detta är något som aktualiseras än mer av de storskaliga satsningar som planeras av bland andra SSAB, LKAB och Northvolt, som alla kommer att kräva mycket ny ren el.

Jag vill mot denna bakgrund fråga statsrådet Anders Ygeman:

Vilka nya initiativ avser statsrådet att ta i styrningen av Vattenfall för att säkerställa att bolaget bidrar kraftfullt till utbyggnaden av både land- och havsbaserad vindkraft i Sverige?

.....

Jens Holm (V)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander